

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' - ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β- ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonde@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Α. Βάρλα - Β. Θεοδωράκου (Δ.Ε.)
: Ο. Μαραγκού – Κ. Πισλή (Ε.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 3272-3273 (Δ.Ε.)
: 2103442212-3359 (Ε.Ε.)

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας : **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 03-01-2018

Αριθ. Πρωτ.: 660 /ΓΔ4

ΠΡΟΣ: 1) Περιφερειακούς Διευθυντές Π.Ε. και Δ.Ε.
2) Προϊσταμένους Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε. (μέσω των Περ/κών. Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
3) Σχολικούς Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περ/κών Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
4) Διευθύνσεις Δ.Ε. της χώρας (μέσω των Περ/κών Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
5) Σχολικές μονάδες Δ.Ε. στις οποίες θα λειτουργήσουν Τ.Υ. Ι ΖΕΠ (μέσω των Δ.Δ.Ε. της χώρας)
6) Σιβιτανίδειο Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελματιών (info@sivitanidios.gr)

ΚΟΙΝ.: Ι.Ε.Π.
info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ: «Ανοικτό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι ΖΕΠ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης»

Με την με αριθ.41/10-10-2017 Πράξη του, το Δ.Σ. του Ι.Ε.Π. εισηγείται : «Ανοικτό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι ΖΕΠ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπου φοιτούν μαθητές από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, παιδιά πολιτών τρίτων χωρών και προσφυγόπαιδες που διαμένουν σε κέντρα ή δομές φιλοξενίας του ελληνικού κράτους ή της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ.»

Το προτεινόμενο Ανοικτό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι ΖΕΠ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λαμβάνει υπόψη τα επίπεδα ελληνομάθειας (Α1: Στοιχειώδης Γνώση, Α2: Βασική Γνώση για παιδιά) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) καθώς και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού (μηδενική ή ελάχιστη γνώση της ελληνικής γλώσσας, μη συστηματική σχολική φοίτηση ή/και μακρά απουσία από το σχολείο, περιορισμένη έως ελάχιστη εμπειρία χρήσης αλφαβητικής γραφής). Γενικός σκοπός της φοίτησης στην Τ.Υ. Ι είναι η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας ώστε οι μαθητές/τριες να κατανοούν και να παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο σε βαθμό που να τους επιτρέπει να ενταχθούν σταδιακά πλήρως στην κανονική τάξη.

Ειδικά για τα παιδιά πρόσφυγες, που μάλιστα ενδέχεται να μην έχουν φοιτήσει προηγουμένως σε Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση Προσφύγων ή σε σχολεία της χώρας προέλευσης, η φοίτηση στις Τ.Υ. Ι συνδέεται άμεσα με την εξοικείωσή τους με τους κανόνες σχολικής ζωής και τη σχολική εργασία. Για τους λόγους αυτούς οι προτεινόμενες θεματικές έχουν στόχο να κατευθύνουν τον/την εκπαιδευτικό στην επιλογή των γλωσσικών στοιχείων που θα διδάξει ώστε αυτά να συνδυάζονται με τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των

μαθητών/τριών (π.χ. προσαρμογή στη σχολική ζωή, γνωριμία με τον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό). Ωστόσο, ο βαθμός εμπάθυνας, το εύρος των μορφοσυντακτικών δομών, ο βαθμός στον οποίο θα εντάξει στοιχεία από άλλα γνωστικά αντικείμενα και ο ρυθμός διδασκαλίας είναι στοιχεία που ο/η εκπαιδευτικός καλείται να προσδιορίζει, καθώς θα «γνωρίζει» τους μαθητές/μαθήτριες της Τ.Υ. Ι ΖΕΠ, διαμορφώνοντας ανάλογα το εκπαιδευτικό υλικό που είναι δυνατό να αντλήσει από τα σχολικά εγχειρίδια, καθώς και από τη σχετική πλατφόρμα υλικού Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (<http://www.iep.edu.gr/diapolitismiki/>).

Συμπληρωματικές παρατηρήσεις:

1. Κατά την εφαρμογή του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών είναι σκόπιμο να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή διάσταση της γλώσσας μέσα από αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας και όχι μέσα από στεία παραδοσιακή διδασκαλία (π.χ. λίστες λεξιλογίου και διακριτή διδασκαλία γραμματικής). Αντίθετα, προτείνεται η διδασκαλία με σκοπό την ανάδυση των γραμματικών φαινομένων μέσα από την επικοινωνία (π.χ. κατά τη διδασκαλία της θεματικής ενότητας «Αγορά» διδάσκεται ή/και εμπεδώνεται η χρήση ενικού και πληθυντικού αριθμού, κατά την ανταλλαγή προσωπικών πληροφοριών διδάσκονται ή/και εμπεδώνονται οι προσωπικές αντωνυμίες).
2. Λόγω της ελλιπούς και μη συστηματικής προηγούμενης σχολικής φοίτησης πολλών μαθητών/τριών καθώς και πιθανής περιορισμένης εξοικείωσης με το ελληνικό αλφάβητο είναι απαραίτητο οι εκπαιδευτικοί να εντάσσουν στη διδασκαλία τους τις παρακάτω δεξιότητες μέχρι να κατακτηθούν από τους μαθητές/τριες:
 - να κρατούν σωστά και σταθερά το μολύβι,
 - να ανοίγουν τα βιβλία και τετράδια με φορά από τα δεξιά προς τα αριστερά,
 - να γράφουν με φορά από τα αριστερά προς τα δεξιά,
 - να αντιγράφουν από τον πίνακα ή/και από το βιβλίο,
 - να αναγνωρίζουν τα γράμματα και να τα διακρίνουν από άλλα σύμβολα/σχήματα,
 - να γράφουν τα γράμματα με τη σωστή φορά και να αντιστοιχίζουν τα μικρά με τα κεφαλαία.
3. Για τη βέλτιστη υποστήριξη των μαθητών/τριών κατά την παρακολούθηση μαθημάτων στην κανονική τους τάξη είναι απαραίτητη η συνεργασία του/της εκπαιδευτικού της Τ.Υ. Ι ΖΕΠ με τους/τις εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων κανονικών τάξεων, προκειμένου να εντάσσει στη διδασκαλία του γλωσσικά στοιχεία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων.
4. Είναι απαραίτητο ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών να συνεργάζεται συστηματικά με τον/την εκπαιδευτικό της Τ.Υ. Ι ΖΕΠ με σκοπό την παρακολούθηση της πορείας φοίτησης γενικώς, και της ελληνομάθειας ειδικότερα, καθώς και της προσαρμογής των μαθητών/τριών, ώστε ο Σύλλογος να προβαίνει σε αποφάσεις σχετικά με τη σταδιακή πλήρη ένταξη των μαθητών/τριών στην κανονική τάξη.

Τ.Υ. Ι ΖΕΠ σε Γυμνάσιο, ΓΕΛ και ΕΠΑΛ

	Θεματικές ενότητες	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικό λεξιλόγιο
1.	Γνωριμία με τον/την καθηγητή/τρια και τους/τις συμμαθητές/ήτριες	<p>Να λένε και να γράφουν το όνομά τους.</p> <p>Να λένε τα ονόματα των συμμαθητών/τριών τους.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τους ρόλους στη σχολική κοινότητα.</p> <p>Να χρησιμοποιούν τις σωστές προσφωνήσεις (κύριος, κυρία) όταν απευθύνονται στον/στην καθηγητή/τρια τους.</p>	<p>Πώς σε λένε</p> <p>Με λένε</p> <p>Είμαι ο/η</p> <p>Τον/Την λένε</p> <p>Ποιος είναι ;</p> <p>Πώς λέγεται;</p> <p>Διευθυντής/ντρια, Καθηγητής/τρια, Μαθητής, Μαθήτρια, Συμμαθητής, Συμμαθήτρια</p>
2.	Γνωριμία με το σχολικό περιβάλλον	<p>Να κατανοούν το καθημερινό σχολικό πρόγραμμα.</p> <p>Να αναγνωρίζουν βασικά αντικείμενα και τους χώρους του σχολικού περιβάλλοντος.</p> <p>Να διατυπώνουν προφορικά απλές ερωτήσεις για τον σχολικό χώρο και τα αντικείμενα μέσα σε αυτόν.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τις αντίστοιχες λέξεις σε καρτέλες, ταμπέλες και ετικέτες.</p>	<p>Ονομασία μαθημάτων</p> <p>Ημέρες εβδομάδας</p> <p>Μάθημα, Διάλειμμα</p> <p>Τάξη, Τμήμα, αίθουσα, αυλή, κυλικείο, τουαλέτα</p> <p>Θρανίο, καρέκλα, βρύση, νερό, πίνακας, βιβλίο, τετράδιο, χαρτί, μολύβι, στυλό</p> <p>Πόρτα, παράθυρο</p> <p>Ηλεκτρονικός Υπολογιστής</p>

			<p>Πού είναι το μολύβι;</p> <p>Πού είναι η τουαλέτα;</p> <p>Δεξιά, αριστερά</p> <p>Πάνω, κάτω, δίπλα , μπροστά, πίσω, ανάμεσα</p>
3.	Κανόνες σχολικής ζωής	<p>Να μάθουν τους βασικούς κανόνες σχολικής ζωής.</p> <p>Να κατανοούν και να ανταποκρίνονται σε προφορικές οδηγίες σχολικής εργασίας.</p>	<p>Ανοίξτε τα βιβλία στη σελίδα...</p> <p>Αντιγράψτε από τον πίνακα</p> <p>Αντιγραφή</p> <p>Μαζέψτε τα πράγματά σας</p> <p>Κάθισε</p> <p>Ησυχία, παρακαλώ</p> <p>Επαναλαμβάνω, επαναλάβετε</p> <p>Γράφω, γράψε</p> <p>Μπορώ να ρωτήσω;</p> <p>Μπορώ να πάω τουαλέτα;</p> <p>Δεν καταλαβαίνω</p> <p>Δείξτε μου</p>
4.	Η συμμετοχή στην ομάδα	<p>Να μιλούν για τον εαυτό τους ως μέλη μιας κοινωνικής ομάδας (π.χ. οικογένεια, σχολείο).</p> <p>Να εκφράζουν με ευγενικό τρόπο ερωτήσεις,</p>	<p>Ομάδα, μέλος</p> <p>Οικογένεια, σχολείο, κοινωνία, κράτος</p>

		<p>προτάσεις/ιδέες, επιθυμίες και διαφωνίες.</p> <p>Να δίνουν απλά παραδείγματα συνεργασίας, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στο πλαίσιο μιας ομάδας.</p>	<p>Δικαίωμα, υποχρέωση, επιθυμία, κανόνες</p> <p>Σεβασμός</p> <p>Ελλάδα, Ευρώπη, Ασία, Αφρική</p> <p>Θα ήθελα να...</p> <p>Μπορώ να....</p> <p>Συμφωνώ γιατί...</p>
5.	Γνωριμία με το ελληνικό αλφάβητο	<p>Να αναγνωρίζουν και να διαβάζουν τα γράμματα.</p> <p>Να γράφουν τα γράμματα με τη σωστή φορά και να αντιστοιχίζουν τα μικρά με τα κεφαλαία.</p> <p>Να τονίζουν σωστά τις λέξεις που χρησιμοποιούν στον προφορικό λόγο ή στις λέξεις που αντιγράφουν.</p>	<p>Αλφάβητο</p> <p>Κεφαλαία</p> <p>Μικρά</p>
6.	Ο εαυτός μου	<p>Να κατανοούν και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις για τον εαυτό τους.</p> <p>Να διατυπώνουν απλές ερωτήσεις για να ζητούν πληροφορίες για τους /τις συμμαθητές/τριές τους.</p> <p>Να διακρίνουν ηλικίες και φύλο (εισαγωγή στους αριθμούς από το 1 έως το 100).</p> <p>Να γράφουν απλές προτάσεις με το ρήμα είμαι.</p>	<p>Είμαι ο/η...</p> <p>Κατάγομαι από...</p> <p>Μιλώ</p> <p>Μου αρέσει... Δεν μου αρέσει</p> <p>Είμαι ... Δεν είμαι...</p> <p>Είμαι ... χρονών...</p> <p>Είμαι αγόρι</p>

			<p>Είμαι κορίτσι</p> <p>Πώς σε λένε; Πώς τον /τη λένε;</p> <p>Από πού είσαι;</p> <p>Πόσο χρονών είσαι;</p> <p>Έχεις αδέρφια;</p> <p>Τι σου αρέσει;</p> <p>Γιαγιά, Παππούς, Μητέρα, Πατέρας</p> <p>Άνδρας, Γυναίκα, Παιδί, Αγόρι, Κορίτσι</p>
7.	<p>Η καθημερινότητά μου</p>	<p>Να μιλάνε για το καθημερινό τους πρόγραμμα και τη σχολική τους ζωή.</p> <p>Να διατυπώνουν απλές ερωτήσεις για την καθημερινότητα των άλλων.</p> <p>Να λένε και να γράφουν τις ημέρες της εβδομάδας.</p> <p>Να διαβάζουν ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων.</p>	<p>Ξυπνάω...</p> <p>Ημέρες της εβδομάδας..</p> <p>Το σχολείο μου έχει</p> <p>Τα μαθήματά μου είναι</p> <p>Οι φίλοι μου είναι...</p> <p>Το αγαπημένο μου μάθημα είναι...</p> <p>Το αγαπημένο μου σπορ είναι</p> <p>Τι τάξη πας;</p> <p>Ποιο σπορ σου αρέσει;</p>

8.	Περιγραφή εξωτερικών χαρακτηριστικών ανθρώπων	<p>Να περιγράψουν εξωτερικά χαρακτηριστικά.</p> <p>Να γράφουν απλές προτάσεις με το ρήμα έχω.</p> <p>Να χρησιμοποιούν σωστά τα σημεία στίξης.</p>	<p>Είμαι... Δεν είμαι...</p> <p>Έχω... Δεν έχω...</p> <p>Έχω μαύρα(...) μαλλιά</p> <p>Έχω μακριά/κοντά μαλλιά</p> <p>Έχω σγουρά / ίσια μαλλιά</p> <p>Νέος / ηλικιωμένος</p> <p>Μικρό /Μεγάλο</p> <p>Ψηλός / Κοντός</p>
9.	Τα μέρη του σώματος Αγωγή υγείας	<p>Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα μέρη του σώματος .</p> <p>Να αντιστοιχίζουν τα μέρη του σώματος με σχετικά ρήματα.</p> <p>Να διατυπώνουν απλές προτάσεις για την κατάσταση της υγείας τους.</p> <p>Να απαντούν σε απλές ερωτήσεις για την υγεία τους.</p> <p>Να αναφέρουν συνήθειες για τη διατήρηση της υγείας τους.</p> <p>Να χρησιμοποιούν τον ενικό ή τον πληθυντικό αριθμό, όταν αναφέρονται στα μέρη του σώματος.</p> <p>Να γράφουν το βασικό λεξιλόγιο μέσα σε απλές προτάσεις.</p>	<p>Κεφάλι - πρόσωπο</p> <p>Χέρι/χέρια/ Δάχτυλο/δάχτυλα (κρατώ, γράφω)</p> <p>Πόδι/πόδια (περπατώ, τρέχω)</p> <p>Μύτη – μυρίζω</p> <p>Μάτια – βλέπω</p> <p>Αυτιά – ακούω</p> <p>Στόμα – τρώω, μιλώ</p> <p>Δόντι/ δόντια –μασώ , δαγκώνω</p> <p>Καρδιά (χτυπάει)</p>

			<p>Λαιμός-καταπίνω</p> <p>Μαλλιά-χτενίζω</p> <p>Είμαι υγιής/ άρρωστος</p> <p>Πονάω /ει</p> <p>Γιατρός / Χρειάζομαι γιατρό.</p> <p>Εμβόλιο/α</p> <p>Νοσοκομείο</p> <p>Έχω πυρετό, ζαλίζομαι</p> <p>Πώς είσαι; Είμαι /δεν είμαι καλά.</p> <p>Υγεία / ασθένεια</p> <p>Πλένω τα χέρια μου</p> <p>Βουρτσίζω τα δόντια μου</p>
10.	Ρούχα	<p>Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα είδη ρούχων.</p> <p>Να αντιστοιχίζουν τα είδη ρούχων με τις εποχές του χρόνου και τις καιρικές συνθήκες.</p> <p>Να περιγράφουν τα ρούχα με βάση τα χρώματα και τα μεγέθη.</p> <p>Να χρησιμοποιούν τον ενικό και πληθυντικό αριθμό για τα είδη των ρούχων.</p> <p>Να διαβάζουν απλές οδηγίες.</p>	<p>Φορώ, βγάζω</p> <p>Ντύνομαι</p> <p>Βρέχει , φυσάει</p> <p>Χειμώνας, καλοκαίρι, άνοιξη, φθινόπωρο</p> <p>Ζεσταίνομαι / Κρυώνω</p> <p>Καπέλο, παντελόνι, μπλούζα, παπούτσια...</p> <p>Χρώματα</p>

			Μικρό/μεγάλο Στενό/φαρδύ
11.	Ενέργειες - απλές δραστηριότητες	<p>Να χρησιμοποιούν σωστά ρήματα στον Ενεστώτα, για να περιγράψουν απλές δραστηριότητες.</p> <p>Να αναγνωρίζουν το σχήμα Υποκείμενο-Ρήμα-Αντικείμενο.</p> <p>Να γράφουν απλές προτάσεις.</p>	<p>Πηγαίνω/ πηγαίνεις/πηγαίνει Πηγαίνουμε/πηγαίνετε/πηγαίνουν στο σχολείο</p> <p>Ανοίγω το βιβλίο</p> <p>Μπορώ / Δεν μπορώ</p>
12.	Συναισθήματα	<p>Να αφηγούνται μια απλή ιστορία με αναφορά σε συναισθήματα.</p> <p>Να διαβάζουν μικρά κείμενα και να τα συσχετίζουν με συναισθήματα.</p>	<p>Χαίρομαι /Λυπάμαι</p> <p>Είμαι χαρούμενος/χαρούμενη/ χαρούμενοι/ες</p> <p>Χαρά / Λύπη</p> <p>Πολύ / Λίγο</p>
13.	Φαγητό	<p>Να κατονομάζουν και να γράφουν καθημερινά φαγητά και σχετικά αντικείμενα.</p> <p>Να χρησιμοποιούν ρήματα και προσδιορισμούς για το φαγητό.</p> <p>Να κατονομάζουν τις μονάδες μέτρησης για τη μάζα και τον όγκο.</p> <p>Να διαβάζουν βασικά συστατικά σε συσκευασίες τροφίμων.</p>	<p>Κουζίνα, πιάτο, πιρούνι...</p> <p>Τρώω, Πίνω</p> <p>Πεινάω, Διψάω</p> <p>Είδη φαγητών / Είδη φρούτων</p> <p>Ζεστό , κρύο</p> <p>Μου αρέσει / Δεν μου αρέσει</p> <p>Βασικά συστατικά (ζάχαρη, αλάτι, νερό)</p>

			<p>Πυραμίδα διατροφής</p> <p>Πολλά, λίγα</p> <p>Πόσο ζυγίζει;</p> <p>Ζυγίζει ... κιλά/γραμμάρια</p> <p>ζυγαριά</p> <p>Κιλό, γραμμάριο, λίτρο (Kg, g, L) (κ, γρ. λ.)</p>
14.	<p>Σχήματα, μαθηματικά σύμβολα και πράξεις</p>	<p>Να αναγνωρίζουν τα βασικά γεωμετρικά σχήματα και να τα ονομάζουν.</p> <p>Να κατονομάζουν τις βασικές μαθηματικές πράξεις και να τις αντιστοιχίζουν στα μαθηματικά σύμβολα που χρησιμοποιούνται.</p> <p>Να κατανοούν απλές εκφωνήσεις ασκήσεων στα μαθηματικά.</p>	<p>Σχήματα</p> <p>Τετράγωνο, Τρίγωνο, Κύκλος, Γωνία, Ευθεία</p> <p>Πρόσθεση, Αφαίρεση, Πολλαπλασιασμός, Διαίρεση</p> <p>Συν, πλην, επί, δια, ίσον, κόμμα</p> <p>+ , - , ' , * , ÷ , = ,</p> <p>Άθροισμα</p> <p>Σύνολο,</p> <p>Γινόμενο</p> <p>Πηλίκο</p> <p>Διαφορά</p>
15.	Χρόνος	Να αναγνωρίζουν και να γράφουν την ημερομηνία και την	Ημέρες ,Μήνες, Έτος, Εβδομάδα

		<p>ώρα.</p> <p>Να ρωτούν και να απαντούν τι ώρα είναι.</p> <p>Να χρησιμοποιούν τα ρήματα στον Ενεστώτα και στον Αόριστο.</p> <p>Να προσδιορίζουν χρονικά τις πράξεις τους.</p> <p>Να χρησιμοποιούν διάφορους τύπους ρολογιών (αναλογικά, ψηφιακά).</p> <p>Να χρησιμοποιούν ημερολόγια.</p> <p>Να γράφουν απλές προτάσεις με μορφή προσωπικού ημερολογίου.</p> <p>Να αφηγούνται μια απλή ιστορία.</p>	<p>Λεπτό, Ώρα</p> <p>Χθες, σήμερα, αύριο</p> <p>Τώρα, πριν, μετά</p> <p>Νωρίς, αργά</p> <p>Πρώτα, ύστερα, στο τέλος</p> <p>Αυτή την εβδομάδα / την επόμενη εβδομάδα</p> <p>Ξεκινάω / τελειώνω</p> <p>Τι ώρα είναι;</p> <p>Η ώρα είναι...</p> <p>Πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ</p> <p>Φέτος, πέρυσι</p> <p>Πόσο διαρκεί;</p> <p>Πότε έγινε;</p>
16.	Καιρικές συνθήκες	<p>Να διατυπώνουν ερωτήσεις για τον καιρό.</p> <p>Να περιγράψουν βασικά καιρικά φαινόμενα.</p> <p>Να κατανοούν σύμβολα για την περιγραφή των καιρικών συνθηκών.</p> <p>Να κατανοούν ένα μετεωρολογικό δελτίο.</p> <p>Να γνωρίζουν τη μονάδα μέτρησης της θερμοκρασίας (βαθμός Κελσίου).</p>	<p>Τι καιρό έχει;</p> <p>Τι καιρό θα κάνει αύριο;</p> <p>Βρέχει, χιονίζει, έχει κρύο, έχει ζέστη</p> <p>Εποχές</p> <p>Ήλιος, ουρανός, σύννεφα, αέρας, βροχή, χιόνι</p> <p>Βαθμοί Κελσίου (°C)</p>

		Να χρησιμοποιούν ρήματα σε χρόνο Μέλλοντα.	Θερμόμετρο, θερμοκρασία
17.	Αγορά	<p>Να χρησιμοποιούν τον ενικό και πληθυντικό αριθμό.</p> <p>Να αναγνωρίζουν και να λένε τις τιμές των προϊόντων.</p> <p>Να αναγνωρίζουν το σύμβολο του νομίσματος που χρησιμοποιούν.</p> <p>Να κάνουν προφορικά ερωτήσεις για τις τιμές.</p> <p>Να κατονομάζουν βασικά καταστήματα και επαγγέλματα.</p> <p>Να κατανοούν απλούς διαλόγους</p>	<p>Πόσο κάνει;</p> <p>Κάνει ... ευρώ.</p> <p>Είναι φτηνό</p> <p>Είναι ακριβό.</p> <p>Κοστίζει ... ευρώ.</p>
18.	Υπηρεσίες	<p>Να κατονομάζουν βασικές υπηρεσίες και επαγγέλματα.</p> <p>Να διατυπώνουν προφορικά ερωτήσεις για να εξυπηρετηθούν σε μία υπηρεσία.</p> <p>Να διαβάζουν μία απλή ανακοίνωση μίας υπηρεσίας.</p> <p>Να αναφέρουν και να γράφουν βασικά στοιχεία της ταυτότητάς τους (Όνομα, Επίθετο, όνομα πατρός, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση, τηλέφωνο).</p>	<p>Πού πρέπει να πάω;</p> <p>Τι χαρτιά χρειάζομαι;</p> <p>Αυτό είναι το διαβατήριό μου.</p> <p>Διαβατήριο, πιστοποιητικό, δελτίο, κάρτα, βιβλιάριο εμβολιασμού.</p> <p>Ανακοίνωση</p>
19.	Επικοινωνία – σύγχρονα μέσα επικοινωνίας	<p>Να κατονομάζουν βασικά μέσα μαζικής επικοινωνίας.</p> <p>Να διαβάζουν και να κατανοούν απλές οδηγίες χειρισμού ψηφιακών μέσων.</p>	<p>Τηλέφωνο / Κινητό τηλέφωνο</p> <p>Υπολογιστής</p> <p>Τηλεόραση, Διαδίκτυο</p>

		Να γράφουν και να διαβάζουν σύντομα μηνύματα.	Μικρόφωνο, κάμερα, ακουστικά e-mail ηλεκτρονικό μήνυμα Ανοίγω, σβήνω Ρεύμα Καλώδιο
20.	Ψυχαγωγία	Να ονομάζουν διάφορες μορφές ψυχαγωγίας. Να περιγράφουν δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται. Να διατυπώνουν ερωτήσεις για τα ενδιαφέροντα των συμμαθητών/τριών τους.	Σινεμά, Κινηματογράφος, Θέατρο Παιχνίδι Παίζω Βλέπω ταινία Παίζω μπάλα Ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, γήπεδο, μπάλα, στίβος Αθλητισμός Ποιο άθλημα σου αρέσει; Ποια είναι η αγαπημένη σου ταινία;
21.	Χάρτες - ο χάρτης της Ελλάδας Μέσα Μαζικής	Να αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία σε έναν γεωφυσικό χάρτη. Να χρησιμοποιούν τον χάρτη της πόλης τους για να δώσουν	Βουνά, θάλασσα, ποτάμι, πεδιάδα Χώρα, πρωτεύουσα, πόλη Λεωφορείο, Αυτοκίνητο, Αεροπλάνο, Πλοίο,

	Μεταφοράς	<p>προφορικές και γραπτές οδηγίες.</p> <p>Να χρησιμοποιούν λεξιλόγιο σχετικό με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.</p> <p>Να κατανοούν τα βασικά σήματα οδικής κυκλοφορίας.</p> <p>Να χρησιμοποιούν τις μονάδες μέτρησης μέτρο και χιλιόμετρο για να περιγράψουν τις αποστάσεις .</p> <p>Να ζητούν και να δίνουν οδηγίες για διαδρομές.</p>	<p>Τρένο, Μετρό, Τραμ</p> <p>Εισιτήριο, διαδρομή, στάση, σταθμός</p> <p>Πού είναι; Πώς πηγαίνω/εις/ει εκεί;</p> <p>Πόσο μακριά/ κοντά είναι;</p> <p>Πόσο διαρκεί;</p> <p>Πόσο κοστίζει το εισιτήριο;</p> <p>Φανάρι, διάβαση, δρόμος, πεζοδρόμιο</p> <p>Δεξιά, αριστερά, ευθεία</p> <p>Μέτρο, χιλιόμετρο (m, Km)</p>
22.	Γεωγραφία Ευρώπης	<p>Να μπορούν να εντοπίσουν την Ευρώπη στον παγκόσμιο χάρτη και να περιγράψουν τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Ευρώπης (οροσειρές, χερσονήσους, λίμνες, ποτάμια, θάλασσες).</p> <p>Να διαβάζουν και να κατανοούν σύντομα κείμενα για τα μνημεία/αξιοθέατα της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών.</p>	<p>Χώρες και πρωτεύουσες της Ευρώπης</p> <p>Μεσόγειος θάλασσα</p> <p>Μνημεία</p> <p>Αξιοθέατα</p> <p>Μουσείο</p>
23.	Μεγάλες ανακαλύψεις και εφευρέσεις	<p>Να διαβάζουν και να κατανοούν απλά κείμενα σχετικά με σημαντικές γεωγραφικές ανακαλύψεις και εφευρέσεις.</p>	<p>Τυπογραφία</p> <p>Ηλεκτρισμός</p> <p>Επιστήμες (π.χ. γεωγραφία, ιατρική)</p>

			Εμβόλια
24.	Η ζωή του Έλληνα πολίτη	<p>Να γνωρίσουν το πολίτευμα της Ελλάδας και να κατανοούν βασικό λεξιλόγιο σχετικό με τη δημοκρατία.</p> <p>Να διαβάζουν και να κατανοούν απλά κείμενα για τις σπουδές και τα επαγγέλματα στην Ελλάδα.</p>	<p>Δημοκρατία, δικαιώματα και υποχρεώσεις</p> <p>Έλληνας πολίτης</p> <p>Εκλογές, νόμος</p> <p>Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο, Πανεπιστήμιο/Πολυτεχνείο</p> <p>Γιατρός, μηχανικός, ηλεκτρολόγος, πωλητής/τρια, δάσκαλος/δασκάλα, αγρότης</p>
25.	Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το άτομο - Ευρωπαίος πολίτης – Διεθνής κοινότητα	<p>Να μάθουν τι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση.</p> <p>Να γνωρίσουν βασικούς Διεθνείς Οργανισμούς.</p> <p>Να κατανοούν απλά κείμενα που αναφέρονται στον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Ευρώπης, στη σημασία της ειρήνης και του αλληλοσεβασμού.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Ένωση</p> <p>κράτη-μέλη</p> <p>Ευρωπαίος πολίτης</p> <p>Σεβασμός</p> <p>Πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Διεθνείς Οργανισμοί</p> <p>ΟΗΕ</p> <p>Ύπατη Αρμοστεία για πρόσφυγες</p> <p>Διεθνής Αμνηστία</p>

26.	Στοιχεία από άλλα γνωστικά αντικείμενα	Να διαβάζουν και να κατανοούν σύντομα κείμενα από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα της τάξης τους.	

Παρακαλούμε, να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Μπαξεβανάκη Δ.
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γενική Δ/νση Σπουδών Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης
5. Ε.Δ. ΕΣΠΑ Παιδείας
6. Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης-Τμήμα Β'
7. Δ/νση Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε-Τμήμα Γ'.